

2022-2023

DUHOVÝ ZPRAVODAJ EKOSTOPA

2. Téma: Osobní spotřeba

Pustili jste se v minulém úkolu do prozkoumání toho, co znamená ekologická stopa?

Zkuste tedy jednoduše říct, co tato vymyšlená jednotka určuje. A proč stojí za to snažit se ji snížit.

Ochutnali jste "kopřivové oříšky", přemrzlý šípek, bukvice, nebo místní mošt? Je dobré i nadále myslet na okruh potravin a k tomu přidáme druhé téma.

A tím je osobní spotřeba - tedy to, co potřebujeme nakupovat a spotřebovávat.

Menší spotřeba - menší ekostopa

Často platí, že čím jsou věci jednodušší, tím lépe fungují.

V oblasti naší osobní spotřeby tak platí jednoduché pravidlo, menší spotřeba znamená menší osobní ekologickou stopu. Čím méně toho nakupujeme, tím méně toho je vyrobeno a tím méně odpadu.

Minimalismus ve spotřebě je proto na místě.

Při nákupu je dobré si položit otázku:

Potřebuji opravdu tuto věc?

Nechytil jsem se jen do reklamní pasti?

Je dobré nakupovat trvanlivé a opravitelné výrobky. Nákupy v bazarech a second-handech jsou levnější a snižují naši stopu spotřeby. Vyhnout bychom se měli tzv. „rychlé módě“ - fast fashion - což jsou i řetězce, ve kterých možná běžně nakupujete. Je zajímavé vyhledat si o tomto fenoménu více informací. Je sice levná, ale znamená enormní nápor na zdroje a produkci znečištění.

AKTIVITY NA SNÍŽENÍ OSOBNÍ EKOSTOPY V OBLASTI SPOTŘEBY:

1. Minimalismus

Minimalismus neznamená, že máte jedno oblečení, jednu hračku a prázdný byt. Spíše to, že se zamyslíte, co potřebujete a co je zbytečné. Některé věci si lze jen půjčovat. A také to, že věci správně uspořádáte. Vyzkoušejte naši minimalistickou výzvu v duhovém listu.

Úkoly v tomto čísle :

- Minimalismus
- Spotřebitelské dárky
- uspořádejte svůj "blešák"
- Recyklace plyšáků
- Odpadková soutěž, Jak dědeček měnil, až vyměnil
- hra Pašeráci - Cesta potravin
- Ekohry - Nekup to!, Argumentace

Uzávěrka druhého zadání: 31.ledna 2023

Adresa pro odeslání fotek z úkolů:
sekce.brdo@brontosaurus.cz

Zpravodaje a přihlášky jsou na adrese:
duhovestripky.brontosaurus.cz

Fotografie z předešlých úkolů:
<https://duhovestripky.rajce.idnes.cz/>

2. Spotřebitelské dárky

Dárky, ať už vánoční nebo k narozeninám... není potřeba kupovat. Ostatní potěší i dárky vlastní výroby. Právě z nich obdarovaný nejvíc cítí váš zájem o něj a váží si času i originality.

Potěšit můžete např. :

- ručním mýdlem
- ručně míchaným bylinkovým čajem
- fotkou či vlastnoručně malovaným obrázkem v rámečku
- jedlými dárky - např. sypané sklenice s myslí, surovinami na horkou čokoládu, nebo sušenky, domácí čokoláda...
- šperky z fima, korálků a jiné výrobky...
- vyřezaný přívěšek z kůry...

inspiraci najdete i na duhovém listě

3. městská hra "Jak dědeček měnil, až vyměnil"

Motivace:

Znáte pohádku "O stařečkovi, který měnil až vyměnil"? Původně stařeček dostal kus zlata, který postupně vyměnil za jehlu, kterou nakonec ztratil. My zkusíme výměnu obráceně. Co nejlepšího na konci hry získáte?

Hra:

Děti rozdělíme na skupinky (při malém počtu je možno utvořit jen jednu skupinu). U mladších dětí je vhodné doplnit o jednoho dospělého. Každá skupinka dostane do začátku malý předmět - např. špendlík s barevnou hlavičkou. Ten mají ve stanoveném časovém limitu vyměnit za další předmět, který posléze mění za další a další. Skupinky tedy vyrazí do města a snaží se přesvědčit kolemjdoucí, případně prodavače v obchodě na výměnný obchod. Před rozchodem upřesníme pravidla: skupina se nesmí rozdělit, věc se smí jen vyměnit, ne kupovat, nesmí se navštěvovat byty účastníků, každá skupina má hodinky a ví, kdy a kde je sraz.

Závěr:

Vyzkoušeli jste si výměnný obchod. Jaké to bylo? Co jste si přinesli?

4. "Blešák"

Zkuste uspořádat vlastní bleší trhy - "Blešák"

Pokud se Vám to podaří před vánočními, můžete zde zdarma získat dárky pro celou rodinu.

Domluvte si jednu ze schůzek, kam každý přinese několik věcí. Mělo by jít o věci pěkné, použitelné a nezničené. Využijte vyříděných věcí z minimalistické výzvy:

- knížky, které máte přečtené a už se k nim nechcete vracet,
- plyšáky, hračky
- deskovky nebo karetní hry, které nehrajete,
- bižuterii,
- oblečení,
- nepotřebnou voňavku...
- herní sběratelské kartičky na výměnu...

Poproste o spolupráci i rodiče.

Pokud Vám po proběhlé akci zůstanou věci, dejte je do Re-Use centra, charitě, využijte do pokladu, kešek...

5. Odpady

Pokud jde o odpady, jejich celkový dopad na ekologickou stopu není tak velký, jak bychom se mohli představovat (v případě České republiky kolem 5 %). Přesto platí jednoduché pravidlo, že nejlepším odpadem je ten, který vůbec nevznikne. Dalším krokem by mělo být maximální třídění těch složek, kde to je možné – tedy plastů, skla, papíru, tetrapaků, kovů, nebezpečných odpadů, oblečení a biologických odpadů.

- udělejte si v klubovně tříděné koše, zjistěte, kam je lze vynášet

Odpadková soutěž - hra na 2 kola

Hráči se mohou rozdělit na 2 skupiny, lze však hrát i dohromady. V prvním kole máme odpadkový koš, do kterého se skupina snaží nacpat co nejvíc Pet lahví. Lahve nesmí sešlápnout, musí být zašroubované. Spočítají, kolik lahví se vlezlo.

V druhém kole mohou s Pet lahvemi udělat cokoliv

- Která skupina nacpe do odpadkového koše víc lahví?
- O kolik více lahví se vlezlo v druhém kole?

Hra ARGUMENTACE

- hra z webu Ekoškola
- kupujeme pořád nové modernější elektroniku x používáme stejný model elektroniky, dokud funguje

Cíl: děti ve skupině hledají argumenty pro obhajobu jednoho ze zadaných postojů k elektronice a prezentují je v řízené diskusi.

Hra: nejprve zjistěte jaký má kdo vztah k elektronice (mobil, počítač, sluchátka...): jaké vlastní, jak často si kupují nové verze, čím se při výběru mobilu řídí...

Potom se děti rozdělí do 2 skupin. Ve skupině by měli být spolu ti s podobným postojem.

Úkolem skupin bude snažit se obhájit v diskusi před ostatními právě opačný postoj (např. "Bylo by lepší, kdyby mobily vůbec neexistovaly.", "Člověk by si měl kupovat nové modely, aby šel s dobou.") Je dobré, aby skupiny obhajovaly opačný postoj, než si samy myslí. Nejprve vymezte čas na přípravu-vymýšlení a sepsání argumentů a na rozdělení pořadí. Vlastní diskusi strukturujte- z každé skupiny může v každém kole mluvit vždy jen jeden člen po předem vymezenou dobu (např. 1 minutu). Po vystřídání skupin začne kolo otázek, každá skupina položí jednu- na odpověď je 1 minuta.

Poté se mohou kola opakovat. Po uzavření diskuse zopakujte původní tvrzení a zjistěte, kdo se skutečně k jakému kloní. Měla diskuse nějaký vliv? Co se v ní ukázalo?

**Hnutí Brontosaurus , sekce Brdŕo,
Hvězdová 10, 602 00 Brno**

sekce.brdo@brontosaurus.cz

6. Recyklace plyšáků "Replyšáci"

Zajímavý nápadem jsme se inspirovali na stránkách <https://prototypci.cz/>

Podpořte nebo nastartujte svou kreativitu a fantazii.

Staré plyšáky nemusíte vyhazovat nebo odnášet na charitu, můžete si z nich vytvořit nové maskoty.

Sežeňte staré plyšáky, naplánujte si, jaký jiný tvor by z nich šel vytvořit a pusťte se do práce.

Párejte, stříhejte, přešivejte, slepujte, dejte dovnitř drátky nebo rolničku. Nebojte se ničit, když něco nového vytváříte.

Replyšákoví můžete dát název, zahrát si s ním divadlo, nebo vymyslet jeho příběh.

<https://prototypci.cz/re-plysouni/>